

Handläggare
Madeleine Duggin
Telefon: 08-508 35 881

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 22 oktober 2019

Ärende 7

Yttrande över remiss av "Näringslivspolicy för Stockholms stad"

Remiss från kommunstyrelsen, dnr 2019/273

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt svar på remissen.

Karina Uddén
arbetsmarknadsdirektör

Karin Eriksson Bech
utvecklingschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet *Näringslivspolicy för Stockholms stad* till arbetsmarknadsnämnden för yttrande. Näringslivspolicyn ska främst utgöra ett internt styrdokument som definierar förhållningsätt, arbetssätt och ansvarsområden för hur staden ska arbeta med och utveckla sitt näringslivsarbete. Ambitionen är att policyn ska bidra till ökad uppfyllelse av kommunfullmäktiges mål *En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt och Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv.*

Förslaget till policy innefattar fyra fokusområden för stadens näringslivsarbete samt önskade effekter, åtgärder och ansvarsfördelning inom respektive område.

Dessa områden är *Stimulera tillväxt och företagsamhet, Förbättra service, tillgänglighet, och myndighetsutövning, Attraktivare miljöer och bättre framkomlighet* och *Öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens.*

fokusområdet *Öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens.*

Arbetsmarknadsförvaltningen delar synsättet att näringslivets förutsättningar att verka och utvecklas i Stockholm är av avgörande betydelse för stadens hela utveckling och det är positivt att staden genom en näringslivspolicy tydliggör stadens åtaganden och arbetssätt, inklusive ansvarsfördelning, för att stödja, serva och samverka med näringslivet.

Arbetsmarknadsförvaltningen vill lyfta fram att nämndens arbete också bidrar till övriga fokusområden – inte minst området *stimulera tillväxt och företagsamhet*. Nämndens arbete med att utbilda och förbereda arbetskraft är en del i arbetet för att stimulera tillväxt och företagsamhet.

Under fokusområde *förbättra service tillgänglighet och myndighetsutövning* beskrivs behov av att erbjuda tydliga kontaktvägar för näringslivet och digitala verktyg. Arbetsmarknadsförvaltningen ser det som viktigt att arbetet med att skapa nya kontaktvägar till staden samordnas så att flera liknande parallella system med samma syfte kan undvikas.

Bakgrund

I Stockholms stads budget för 2019 har uppdraget att ta fram en näringslivspolicy för Stockholms stad ålagts kommunstyrelsen tillsammans med Stockholm Business Region AB och övriga berörda nämnder och bolagsstyrelser.

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet *Näringslivspolicy för Stockholms stad* till arbetsmarknadsnämnden för yttrande.

Näringslivspolicyn ska enligt förslaget i första hand ses som ett internt styrdokument som är både långsiktigt och stadsövergripande. Förhållningssätt, arbetssätt, och ansvarsområden för hur staden ska utveckla arbetet med näringslivsfrågor definieras. I policyn är samverkan och ansvarsfördelning centrala delar och policyn syftar till att tydliggöra hur staden gemensamt ska arbeta för att uppnå två av kommunfullmäktiges mål:

- *en hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt*
- *Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv.*

De övergripande målen specificeras i fyra fokusområden som utgör utgångspunkten i den föreslagna policyn. Fokusområdena är framtagna utifrån att insatser här bedöms göra störst nytta, få bäst effekt och att näringslivsperspektivet inom dessa områden behöver förstärkas. För varje fokusområde preciseras önskade effekter, åtgärder och genomförandeansvar. Arbetet ska syfta till att få fler nya företag att starta och befintliga företag att växa, vilket i sin tur genererar tillväxt och nya arbetstillfällen.

1. Stimulera tillväxt och företagsamhet

Önskad effekt

Nya företag startas och befintliga företag växer, och därmed skapas tillväxt i form av nya arbetstillfällen. Med fler människor i arbete som klarar sin egen försörjning skapas ett inkluderande Stockholm för alla. En ökad tillväxt bidrar också till ett starkt internationellt konkurrenskraftigt näringsliv.

Åtgärder

- Främja nyföretagande och entreprenörskap för att bidra till ökad tillväxt samt ett inkluderande samhälle.

Genomförandeansvar: SBR i samverkan med kommunstyrelsen, stadens bostadsbolag samt övriga berörda nämnder och bolag.

- Främja småföretagande med fokus på ytterstadsstadsdelarna för att skapa ett inkluderande Stockholm för alla.

Genomförandeansvar: SBR i samverkan med kommunstyrelsen, stadens bostadsbolag samt övriga berörda nämnder och bolag.

- Tillhandahålla en tydlig serviceprocess genom hela staden för företag som vill etablera eller omlokalisera sig i Stockholm.

Genomförandeansvar: SBR i samverkan med kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden samt övriga berörda nämnder och bolag.

- Tillhandahålla en central funktion för lokal näringslivsutveckling för att möta tillväxt- och utvecklingsfrågor i stadsdelarna.

Genomförandeansvar: SBR

Samordning och organisation

Kommunstyrelsen leder och samordnar stadens strategiska näringslivsarbete. SBR leder tillväxt – och utvecklingsarbetet gällande lokal näringslivsutveckling. Former för samverkan med stadsdelsnämnderna ska inrättas. Samarbetsforum mellan företag

och berörda nämnder ska utvecklas. SBR ska tillhandahålla en funktions som etableringsansvarig för företagsetableringar. Arbetet ska ske i nära samverkan med kommunstyrelsen samt berörda nämnder och bolag. Även arbetet med att stimulera småföretagande ska drivas av SBR i samverkan med berörda parter inom staden.

2. Förbättra service, tillgänglighet och myndighetsutövning

Önskad effekt

Staden är lyhörd inför företagens behov och har en förståelse för företagarnas vardag. Det finns en god samverkan internt inom näringslivsfrågorna i hela staden. Staden är tillgänglig och serviceinriktad i sin kontakt med företag som på ett enkelt sätt kan kontakta staden. Ändamålsenliga kontaktvägar är etablerade och bra digitala lösningar finns att tillgå. Staden har en god samverkan med andra kommuner och regionen.

Åtgärder

- Erbjud god service, effektivitet och rättssäkerhet i all kontakt med företag och entreprenörer.

Genomförandeansvar: alla nämnder och bolagsstyrelser.

- Vidareutveckla stadens myndighetsutövning och öka samverkan inom staden för att öka kundnöjdheten och uppnå ett resultat på minst 70 i NKI för alla berörda nämnder.

Genomförandeansvar: Miljö- och hälsoskydds nämnden, servicenämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden i samverkan med kommunstyrelsen och SBR.

- Förenkla för företagare genom att tillhandahålla enkla och om möjligt digitala verktyg.

Genomförandeansvar: kommunstyrelsen, servicenämnden, SBR samt övriga berörda nämnder och bolagsstyrelser.

- Tillhandahålla tydliga kontaktvägar för att underlätta för näringslivet.

Genomförandeansvar: SBR i samverkan med berörda nämnder och bolag.

- Säkerställa att stadens medarbetare har god kunskap om företagets vardag och processen för tillståndsgivning.

Genomförandeansvar: Miljö- och hälsoskydds nämnden, servicenämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden i samverkan med kommunstyrelsen och SBR.

Samordning och organisation

Samverkan är central för de nämnder som ansvarar för myndighetsutövning inom respektive verksamheter. Samsyn, helhetsgrepp och kunskap om andra nämnders processer ska finnas så att staden uppfattas som en enad part. Samverkansforum för att stärka den interna kunskapen bör finnas. Staden ska möta företagen tidigt i komplexa ärenden som berör flera myndighetsområden och snabbare hjälp ska kunna erbjudas samlat.

3. Attraktivare miljöer och bättre framkomlighet

Önskad effekt

Staden erbjuder trygga, välfungerande, kreativa och innovativa miljöer för att driva företag i hela Stockholm. Det finns effektiva processer och tillgång till mark och lokaler för företag som vill etablera sig eller växa i Stockholm samt för företag som behöver omlokalisera sin verksamhet. Staden har en välfungerande och sammanhållen service till dessa företag. Via platssamverkan stärks områden för ökad attraktivitet och i stadsplaneringsprocessen ges företagen långsiktiga förutsättningar att driva sin verksamhet.

Åtgärder

- Stärka företagarperspektivet i stadens strategiska trygghetsarbete och säkerställa goda förutsättningar för företagande i hela staden.

Genomförandeansvar: Stadsdelsnämnderna i samverkan med kommunstyrelsen, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, SBR och stadens fastighetsbolag.

- Beakta näringslivets behov vid större infrastruktursatsningar samt i planering av stadens trafikmiljö.

Genomförandeansvar: Kommunstyrelsen, Exploateringsnämnden, Stadsbyggnadsnämnden och Trafiknämnden.

- Värna stadens renodlade verksamhetsområden och ge dessa långsiktiga förutsättningar för utveckling.

Genomförandeansvar: Kommunstyrelsen, Exploateringsnämnden, Fastighetsnämnden, Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stadsbyggnadsnämnden, Trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, SBR, Stockholm Vatten och Avfall och fastighetsbolagen.

- Beakta näringslivets förutsättningar vid utveckling av ytor nära eller i Stockholms verksamhetsområden.

Genomförandeansvar: Exploateringsnämnden, Stadsbyggnadsnämnden och Trafiknämnden i samverkan med SBR.

- Involvera det lokala näringslivet i arbetet med platssamverkan.

Genomförandeansvar: Stadsdelsnämnderna och Trafiknämnden i samverkan med Kommunstyrelsen och SBR.

- Intensifiera det strategiska arbetet för att öka antalet arbetsplatser, särskilt i stadens södra delar, översiktsplanens fokusområden, stadens renodlade verksamhetsområden och i områden som domineras av bostäder.

Genomförandeansvar: SBR i samverkan med Kommunstyrelsen, Exploateringsnämnden och Stadsbyggnadsnämnden.

- Ta med näringslivsperspektivet tidigt i plan- och stadsutvecklingsprocesserna.

Genomförandeansvar: Exploateringsnämnden och Stadsbyggnadsnämnden i samverkan med Kommunstyrelsen och SBR.

Samordning och organisation

De tekniska nämnderna har ansvar för stadsbyggnad och Stockholm Business Region bidrar med näringslivsperspektivet i den tidiga stadsutvecklingsprocessen. Samverkansforum mellan berörda nämnder och bolagsstyrelser behöver skapas. En samordnare för stadens renodlade verksamhetsområden ska finnas hos Stockholm Business Region. En tydlig kontaktväg för företagen in till staden gällande frågor som rör stadsmiljön i deras närområde ska finnas hos respektive stadsdelsnämnd. I de fall då frågorna inte berör stadsdelens ansvarsområde hanteras frågorna av ansvarig nämnd.

4. Öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens

Önskad effekt

Stockholm ska vara en attraktiv stad som lockar människor och företag att arbeta, leva och verka i. Det ska vara enkelt att flytta till och arbeta i Stockholm. Näringslivet och staden ska ha långsiktiga samarbeten och näringslivet ska erbjudas tydliga kontaktvägar vid efterfrågan av kompetens. Det ska vara enkelt för näringslivet att hitta kompetens. Staden har en god samverkan med berörda aktörer både inom staden och externt. En strategi som visar på samverkan och processer för hur staden arbetar med kompetensförsörjningsfrågorna ska finnas.

Åtgärder

- Öka dialog och samverkan i staden gällande kompetensförsörjningsfrågorna.

Genomförandeansvar: Kommunstyrelsen,
Arbetsmarknadsnämnden och Utbildningsnämnden.

- Öka samverkan mellan näringslivet och stadens yrkesutbildningar, både inom ungdomsgymnasium och vuxenutbildning, för att möta näringslivets behov av utbildning och kompetens.

Genomförandeansvar: Arbetsmarknadsnämnden och
Utbildningsnämnden.

- Utveckla nya och befintliga forum mellan staden och näringslivet för att tillgodose näringslivets behov av kompetens vid nya företagsetableringar.

Genomförandeansvar: SBR i samverkan med
Arbetsmarknadsnämnden.

- Verka för enklare regler och smidigare processer för arbetskraftsinvandring för att fler talanger ska söka sig till Stockholm.

Genomförandeansvar: SBR i samverkan med kommunstyrelsen
och arbetsmarknadsnämnden.

Samordning och organisation

Samverkan mellan berörda nämnder och bolagsstyrelser är central, liksom med näringslivet för att utveckla arbetet med kompetensförsörjningsfrågorna i staden. Arbetsmarknadsnämnden och Utbildningsnämnden har ett gemensamt åtagande för att det ska finnas ett attraktivt och relevant utbud av utbildningar inom alla nivåer som kan tillgodose näringslivets behov. Samverkan mellan nämnderna ska intensifieras för att utforma en plan för hur staden ska arbeta med kompetensförsörjningsfrågorna. Dialogen med näringslivet bör ske i ett tidigt skede i utformningen av utbildningar och arbetsmarknadsinsatser, speciellt inom yrkesgymnasium och vuxenutbildning. Arbetsmarknadsnämnden ska vara involverad vid nya företagsetableringar till staden för att möta upp behovet av kompetens så tidigt som möjligt i etableringsprocessen. Nämndens samarbete med Stockholm Business Region ska därför stärkas.

Ansvarsfördelning för det kommunala näringslivsarbetet
Stadens nämnder och bolagsstyrelser har gemensamt ansvar i genomförandet av stadens näringslivspolitik. Stockholm Business Region (SBR) har huvudansvar för stadens näringslivsfrågor och en viktig funktion i att stödja, samordna och utveckla arbetet tillsammans med berörda nämnder och bolagsstyrelser. Kommunstyrelsen ska genom stadsledningskontoret leda och samordna det strategiska näringslivsarbetet, klargöra ansvar, ha

uppföljningsansvar samt föreslå större satsningar. Slutligen ska en styrgrupp för näringslivsfrågor vara underställd stadsdirektören.

Genomförande och uppföljning

Nämnder och bolagsstyrelser ska ansvara för implementering av policyn och arbetet ska göras inom ramen för ordinarie planering och uppföljning av verksamheten. Arbetet i enlighet med policyn ska preciseras i respektive verksamhetsplan och vid behov ska särskilda handlingsplaner tas fram i samverkan med SBR och kommunstyrelsen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom utvecklings- och utredningsstaben vid arbetsmarknadsförvaltningen i samverkan med Jobbtorg Stockholm och enheten för arbetsgivarsamverkan, samt vuxenutbildning Stockholm.

Arbetsmarknadsförvaltningens synpunkter och förslag

Näringslivets förutsättningar att verka och utvecklas i Stockholm är av avgörande betydelse för stadens hela utveckling. Innovation, ekonomisk tillväxt och nya arbetstillfällen utvecklar staden i sin helhet. Arbetsmarknadsförvaltningen anser därför att det är positivt att staden genom en näringslivspolicy tydliggör stadens åtaganden och arbetssätt för att stödja, serva och samverka med näringslivet. Förvaltningen är också positiv till att policyn tydliggör den grundläggande ansvarsfördelningen mellan, och förväntningar på, stadens nämnder och bolag i förhållande till näringslivet och stadens utvecklingsarbete inom området.

Stockholms stads budget anger tydliga utvecklingsområden för stadens näringslivsarbete och arbetsmarknadsförvaltningen anser att de fyra fokusområden som anges i policyn på ett tydligt sätt konkretiserar uppdraget.

De fyra fokusområdena ger grunden för ansvarsfördelningen mellan nämnder och bolag. Förvaltningen vill samtidigt framhålla att de olika fokusområden är nära sammanlänkade vilket gör det angeläget att stadens samtliga nämnder och bolag tar ansvar även för helheten och inte enbart fokuserar på "sitt eget" ansvarsområde. Det är viktigt att en sådan helhetssyn tydligt markeras i policyn. I beskrivningen av syftet med policyn anges att alla nämnder och bolagsstyrelser ska känna ett gemensamt ansvar för att bidra till att uppnå stadens mål med näringslivsarbetet, men förvaltningen ser gärna att en sådan helhetssyn förstärks ytterligare.

Arbetsmarknadsnämnden pekats ut som en av flera ansvariga aktörer i staden på kompetensförsörjningsområdet inom fokusområde *öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens*. Här framhålls att det ska finnas ett attraktivt utbud av utbildningar inom alla nivåer för snabb etablering på arbetsmarknaden och för att tillgodose näringslivets behov av rätt kompetens. Vidare framhålls att näringslivet behöver involveras i utformningen av utbildningar och arbetsmarknadsinsatser. Detta ligger helt i linje med arbetsmarknadsförvaltningens arbetssätt inom vuxenutbildningen där arbete pågår för att utveckla nya forum för samverkan med näringslivet. Inom yrkeshögskolan finns redan ett väl utvecklat arbetssätt för att involvera arbetsgivare i utformningen av olika utbildningar vilket utgör förebild för fortsatt utvecklingsarbete inom hela vuxenutbildningen. Inom arbetsmarknadsområdet har nämnden ett omfattande samarbete med arbetsgivare både på de lokala jobbtorgen och genom enheten för arbetsgivarsamverkan; som bygger nya partnerskap med arbetsgivare för att öppna dörrar för personer som idag står utanför arbetsmarknaden samtidigt som arbetsgivare får tillgång till arbetskraft. Nämndens arbete ligger väl i linje med den föreslagna näringslivspolicyn och kan fortsätta utvecklas med stöd av den.

Arbetsmarknadsförvaltningen anser att nämndens arbete utöver fokusområde *"Öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens"*, också bidrar till fokusområde ett *"Stimulera tillväxt och företagsamhet"*. Under målområdet *attraktivare miljöer och bättre framkomlighet* nämns tillgången på arbetskraft som en viktig faktor vid företagsetableringar och även där kan nämndens arbete bidra till måluppfyllelsen.

Under målområde *"öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens"* finns en skrivning om att redan tidigt i grundskolan föra in utbildning om entreprenörskap som ett sätt att få fler unga intresserade av att starta företag. Arbetsmarknadsförvaltningen vill understryka viken av detta både i grundskolan och på gymnasieskolan och anser att ett sådant arbetssätt är en viktig strategi även inom fokusområde *"stimulera tillväxt och företagsamhet"*. Många människor som kommer till Stockholm från andra länder har erfarenhet och intresse av att starta och driva företag. Det är ett alternativ att etablera sig och även här behöver staden stimulera och underlätta. Förvaltningen ser gärna att frågan ägnas något större uppmärksamhet i policyn.

Under målområde *"förbättra service, tillgänglighet och information"* tas betydelsen av tydliga kontaktyvägar in till staden

upp som en viktig aspekt. Idag finns många olika ingångar för näringslivet till staden. Inom arbetsmarknadsnämndens ansvarsområde etableras för närvarande en särskild integrationspakt med näringslivet, en miljöpakt med näringslivet finns etablerad inom staden och många fler exempel på olika vägar finns. Detta är nödvändigt om arbetet ska flyta smidigt. Samtidigt är det angeläget som framhålls i policyn att staden internt samordnar sitt arbete, har kunskap om varandras arbete och tillvaratar möjligheterna till gemensamt utvecklingsarbete där så är möjligt. I policyn föreslås skapandet av ett digitalt verktyg för att underlätta näringslivets och enskilda arbetsgivares kontakter med staden.

Arbetsmarknadsförvaltningen anser att detta är positivt och ser behovet av att arbetet samordnas så att inte många olika verktyg skapas utifrån olika nämnders egna behov. En digital ingång till staden som leder vidare till stadens olika aktörer skulle underlätta både service och samordning.

Bilaga

1. Remiss: Näringslivspolicy för Stockholms stad